

Hvordan får vi en god start med vores spaniel

Hvordan starter vi rigtig, hvad skal vi sørge for at præge hvalpen med ?

En spaniel er en jagthund med store evner for at samarbejde, i at finde vildt og sidst men ikke mindst, for at hente og bære. Så har man købt en spaniel, uanset race, er det disse egenskaber man skal arbejde med, hvis man gerne vil have en glad og harmonisk hund. Det har ingen betydning for hunden om man er jæger eller ej, indlæringen er nøjagtig den samme. Den eneste forskel er, hvis man vil bruge hunden til jagt, vil man typisk i hente bringe og spor situationer, foruden dummyer, bruge vildt eller dele af vildt og man vil også arbejde med at forme hundens indbyggede krydssøg i sin jagt på frisk vildt. Er man ikke jæger skal man arbejde med de samme øvelser; men man vil typisk kun anvende dummyer eller bold i hente bringe situationer og man vil måske lære hunde at følge menneske spor i stedet for vildt spor. Man vil dog ikke arbejde med hundes søg for at finde vildt; men nøjes med at arbejde med hundens medfødte evne til at holde sig inde på en given afstand og respektere vildt i opfløj og spring. Hunden kan den få et ligeså indholdsrigt liv hos en ikke jæger som hos en jæger, blot man arbejder med de egenskaber som en spaniel nu en gang er skabt til.

Når den nye hvalp ankommer til hjemmet skal den have et par dage til at lære sine nye omgivelser at kende; men herefter starter træningen/indlæringen. Det hvalpen lærer de første fire måneder af sit liv, sidder typisk fast resten af livet. Derfor er det selvfølgelig vigtigt at vælge opdrætter med omhu, vedkommende har jo vores hvalp halvdelen af den bedste indlæringsperiode. Det er også overordentlig vigtigt at vi selv får startet rigtigt, således det hvalpen lærer de første to måneder hos os, bliver noget som passer til det vi fremover forventer af hunden. Med andre ord vi starter rigtigt ved at sørge for at forme de arvelige egenskaber i den ønskede retning.

Samarbejde og kontakt.

En spaniel er avlet til at ville samarbejde og med den rigtige kontakt og tillid til føreren er det en hund man kan færdes med løs overalt uden at skulle frygte for den går egne veje (selvfølgelig under iagttagelse af diverse love om line påbud). En af de ting vi starter med at lære hvalpen at tage og holde kontakt, ros altid hvalpen for at tage kontakt og lær den, at den skal holde øje med os og ikke omvendt. Sørg for så ofte som muligt at færdes med den løs og gør klart for den, at det er nødvendigt den holder øje med os og ikke omvendt. Vi kan på disse ture gemme os for hvalpen og lade den selv løse opgaven med at finde os. Det styrker dens naturlige lyst til at holde øje med os. Det er meget vigtigt vi har meget fysisk kontakt med den lille hvalp. Hvalpe vil bl.a. gerne slikke en i hovedet. Bryder man sig ikke om det kan man holde en hånd op hvalpen kan slikke på. At få lov til at slikke en er med til at styrke båndet mellem hund og fører. Hjemme hos os går vi så vidt at hundene sover i sengen hos os lige fra otte ugers alderen og det styrker virkelig sammenholdet. Om man kan lide det eller ej er jo en smagssag, man kan sagtens give hvalpen tilstrækkelig kontakt uden at have den i sengen.

Jeg lærer fra starten hvalpen tre fløjtesignaler, et for indkald, et for kontakt og et for sit/stop. Det første er to korte stød i fløjten og betyder kom her hen til mig (indkald) Dette signal skal hvalpen altid forbinde med noget positivt, altså rigelig ros og godbidder når hvalpen kommer. Vi kan starte med at fløjte indkaldssignalet når vi fodrer hvalpen. I starten bruger vi kun indkalds signalet når vi er helt sikre på hvalpen kommer. Det andet signal er et kontaktsignal, et enkelt stød i fløjten. Når vi går tur med hvalpen løs fløjter vi signalet hver gang vi ændrer retning. Hvis vi har hvalpen foran os, drejer vi 90 grader til siden samtidig med vi giver et enkelt stød i fløjten. Reagerer hvalpen ikke gemmer vi os øjeblikkeligt. Når den så begynder at lede kan vi give et enkelt stød igen for at

animere den til at finde os. Så snart hvalpen ser os går vi videre samtidig med vi roser den. Lad ikke hvalpen komme helt hen og få godbidder for det er jo ikke indkald vi øver.

Det sidste og nok vigtigste signal er sit/stop. Her bruger vi et langt faldende stød i fløjten. På dette signal skal hvalpen ubetinget sætte sig og afvente ny kommando. Vi kan jo nemt fra starten også lære hvalpe at sidde når den får mad. Kald på hvalpen med fløjten (to stød). Når hvalpen kommer løfter vi blot madskålen opad skråt forbi hvalpens næse, hvilket får den til at sætte sig. Så snart den sidder roser vi og giver den maden. Når hvalpen af sig selv sætter sig for at få maden kobler vi sit/stopsignalet på. Giv et langt fladende stød i fløjten samtidig med hvalpen sætter sig, ros den og giv den maden.

Når sit fungerer i mad situationen kan vi begynde at lave øvelsen i andre situationer indendørs. Vi viser hunden en lækker godbid, fører den skråt opad så hunden sætter sig, samtidig med vi fløjter. Når hvalpen sidder roser vi og giver den godbiddet. Her i starten laver vi kun øvelserne inde, hvor der ikke er nogen forstyrrelse, senere når hvalpen bliver dygtigere kan vi lave de samme øvelser i haven og med gradvis større og større forstyrrelser.

Apportering.

Med hensyn til apportering er det meget vigtigt at vi aldrig skælder hvalpen ud for at bære. Tager hunden noget forbudt, så byt med noget af hvalpens legetøj. Find nogle emner at bruge til apporterings træningen og sørg for at disse emner kun kommer frem når vi træner. Det kan være en hvalpe dummy, eller evt. en tennisbold. Start inden døre et sted hvor hvalpen ikke kan stikke af med emnet, gerne i en lang gang. Sæt dig på gulvet med hvalpen, vis den emnet og kast det samtidig med du roligt holder hvalpen tilbage. Hold den kun et øjeblik og send den så af sted. Sig evt. i staren jae ta den så ! Så snart hvalpen har bolden lokker vi den tilbage. Vi interesserer os ikke for, hvordan den afleverer; men roser den alene for at komme med emnet. Vi må ikke lade hvalpen løbe efter emnet når vi kaster, for så lærer den at det er ok at knaldapportere og det skal vi så på et senere tidspunkt træne væk. Vi kan ligeså give hvalpen den rigtige vane fra starten, nemlig at vente til vi giver signal. Det letter også arbejdet med sit/stop signalet når hvalpen skal stoppe for en kastet dummy. Vi skal ikke øve længe med hvalpen før den af sig selv begynder at se op på en for at bede om lov til at hente.

Her er det også vigtigt at starte træningen inde, hvor der ingen forstyrrelser er og så først når hvalpen sikkert kommer tilbage hver gang, kan vi flytte udenfor i haven.

Sporarbejde.

Enhver spaniel vil elske at gå spor og jo før vi får præget hunden på den fært vi ønsker den skal arbejde med som voksen, desto bedre bliver hunden. Med spor er der flere muligheder. Er man jæger er sporarbejdet typisk slæb af kanin eller fugle vildt og evt. blodspor. Hvis man ikke er jæger kan sporet være slæb af dummy eller blot fodspor af menneske. Hvis man har en ambition om at hunden skal bruges til schweiss (eftersøgning af anskudt klovbærende vildt) er det meget vigtigt at komme i gang med hvalpen helt fra starten.

Man skal dog være meget opmærksom på at sporarbejde som schweiss ikke passer ret godt sammen med det korte søg under bøssen. Hvis man vil bruge sin spaniel til jagt med kort søg under bøssen (rough shooting) bør man ikke træne schweissarbejde med den, da en spaniel i sit søg IKKE må følge fod op. Jeg mener her man må vælge, enten træner man hunden til søgearbejde under bøssen eller til schweissarbejdet. Slæbspor af kanin og fuglevildt kan man godt træne, blot man sørger for kun at træne meget korte spor indtil søgearbejdet sidder helt fast.

At gå på jagt med hunden.

Uanset om man er jæger eller ikke, skal man forholde sig til, at en spaniel kan have (alt efter type)

stor jagtlyst og den er meget interesseret i at finde vildt. Spaniels er dog også fra naturens side udstyret med en indbygget respekt for vildt der flygter. Fasanen som flyver op eller haren som springer. For at understøtte denne indbyggede respekt for vildt i opfløj/spring må hvalpen ikke komme i kontakt med vildt før den er sikker i sit på fløjten. Når hvalpen således første gang rejser en fasan vil den helt automatisk stoppe op. Samtidig fløjter vi sit og roser hunden. Herefter kobler vi den og går et stykke væk før vi slipper den igen. Slip aldrig hvalpen eller unghunden samme sted som den lige har rejst vildt !

Hvalpen må aldrig få lov at opleve spændende ting på egen hånd, det skal altid ske sammen med føreren og især når det drejer sig om vildt kontakt. Dette gælder også solsorterne i haven. Hver gang hvalpen skal ud i haven skal vi gå med og sikre at den ikke jagter rundt efter solsorter som flyver. Det er vigtigt at vi hele tiden holder hvalpen tæt til os, lad den aldrig komme over 10 meter ud. Kommer hvalpen længere ud vender vi om og fløjter på hvalpen. Først når hvalpen er helt sit lydige også på afstand kan vi begynde at træne søg; men se mere herom under afsnittet om jagttræningen.

Ovennævnte er de fire områder hvor vi skal i gang med det samme og indenfor de første måneder skabe et godt grundlag for at hunden kan fungere på bedste spanielvis, uanset om den skal være jagthund eller ikke. Husk alt for mange hvalpe bliver ødelagt af førerens alt for høje ambitioner og manglende respekt for hundens naturlige anlæg.